

การเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้สารเสพติดของวัยรุ่นและเยาวชนก่อน
และหลังการได้รับความรู้เรื่องสารเสพติด

ธีระพัฒน์ ทาบึงการ¹, สุภิญญา อินอิวิ²

1. แพทย์ประจำบ้านกุมารเวชศาสตร์ ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
2. สาขากุมารเวชศาสตร์ผู้ป่วยนอก ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

บทนำ: การแพร่ระบาดของยาเสพติด มีแนวโน้มจะทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่นและเยาวชน ดังนั้นการจัดกิจกรรมรณรงค์การให้ความรู้เพื่อลด เลิก ป้องกันผลกระทบทางลบจากการใช้สารเสพติดจึงมีความสำคัญในกลุ่มวัยรุ่นและเยาวชนที่มีความเสี่ยง

วัตถุประสงค์: เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้สารเสพติดก่อนและหลังการได้รับความรู้เรื่องสารเสพติดในวัยรุ่นและเยาวชน

วิธีดำเนินการวิจัย: เป็นการศึกษาวิจัยสังเกตเชิงพรรณนาแบบภาคตัดขวาง โดยใช้แบบสอบถามประเมินตนเอง ในเยาวชนอายุ 15-24 ปี ระหว่างปีพ.ศ. 2559-2560 ผู้เข้าร่วมวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษาระดับ ปวช. จำนวน 305 คน โดยมีการประเมินก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มการให้ความรู้เรื่องยาเสพติดและประเมินหลังให้ความรู้เป็นระยะเวลา 6 เดือน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และใช้สถิติการทดสอบไคสแควร์ การทดสอบฟิชเชอร์ และการทดสอบของวิลคอกชัน สำหรับการเปรียบเทียบข้อมูล 2 กลุ่ม

ผลการวิจัย: ผู้เข้าร่วมวิจัยที่ได้รับความรู้เรื่องสารเสพติด ตอบแบบสอบถามครบ และได้ประเมินตนเองก่อนและหลังกิจกรรม มีจำนวน 103 คน พบว่า 33 คน (ร้อยละ 32) ให้ประวัติว่ามีการใช้สารเสพติด เมื่อเวลา 6 เดือนผ่านไป มีเพียง 6 คน (ร้อยละ 18) ประเมินตนเองว่าตนเองยังใช้สารเสพติด ซึ่งพฤติกรรมการใช้สารเสพติดลดลงและเลิกได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.001$) นอกจากนี้พบว่าคะแนนรวมทัศนคติเกี่ยวกับสารเสพติดดีขึ้น ($p\text{-value} = 0.016$)

สรุป: การให้ความรู้เกี่ยวกับสารเสพติดทำให้วัยรุ่นและเยาวชนทราบถึงผลข้างเคียงจากการใช้สารเสพติด รวมถึงการทำกิจกรรมกลุ่มสอนทักษะต่างๆ ในการละเว้นการใช้สารเสพติด ส่งผลให้พฤติกรรมการใช้สารเสพติดลดลงได้

คำสำคัญ: เหล้า, บุหรี่, สารเสพติด, พฤติกรรมการใช้สารเสพติด, การให้ความรู้

Comparison of substance use behaviors among adolescents and youth before and after receiving substance use education

TEERAPAT THABUNGKAN¹, SUPINYA IN-IW²

1. Pediatric resident, Department of pediatrics, Faculty of medicine Siriraj hospital
2. Division of Ambulatory pediatrics, Department of pediatrics, Faculty of medicine Siriraj hospital

Background: The trend of substance abuse becomes increasingly and more intensifying, especially among adolescents and young adults (AYAs). Promoting abstinence and risk reduction counseling is a crucial role for physicians to prevent negative consequences in at risk adolescents.

Objective: The aim of the study was to compare substance use behaviors before and after receiving substance use education among AYAs.

Methods: The cross-sectional descriptive study was conducted in 15-24 year-old between 2016 and 2017. The voluntary study participants were 305 students from high school and vocational schools. The participants were evaluated by self-administered questionnaires consisting of information and specific questions about substance use before receiving two hours substance use education activities. Six months later, self-administered evaluation were repeated again. Statistical analysis were done by descriptive statistic; mean, percentage and use Chi-square test, Fisher Exact test and Wilcoxon signed-rank test for comparison.

Results: 103 participants were received substance use education activities and completed before and after self-administered questionnaires. Of those, 32% reported substance use include smoking and alcohol drinking. After 6 months period, comparing of substance use behaviors before and after receiving intervention, substance use behaviors was decreased significantly ($p = <0.001$). Only six participants (18%) remained substance use behavior. In addition, the attitudes about substance abuse was improved considerably. (p -value = 0.016)

Conclusion: Substance use prevention education including motivating and providing refusal skills reduced substances use and increased awareness of drug side effects among AYAs. Therefore, pediatricians should educate and deliver refusal skills to this population in daily basis.

Keywords: Alcohol, smoking, illicit drug, substance use behavior, education